

Nr 94.

Ankom till riksdagens kansli den 28 april 1942 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1942/43 till iståndsättande av fjällstugorna vid färdleden Karesuando—norska gränsen.

(4:e avd.)

I propositionen nr 128 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 6 mars 1942, föreslagit riksdagen att till Iståndsättande av fjällstugorna vid färdleden Karesuando—norska gränsen för budgetåret 1942/43 å sjätte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 103,000 kronor.

Propositionen innefattar förslag om medelsanvisning för nybyggnad eller reparation av de vid färdleden från Karesuando kyrkby till Skibotten i Norge å svenska sidan belägna fjällstugorna.

Enligt vad som framgår av propositionen är Karesuando kyrkby medelst två vägar anknuten till det allmänna vägnätet i söder. Väg till norska gränsen, till vilken avståndet från kyrkbyn är 14 mil, saknas emellertid. Till tjänst för dem som utmed älvdalen mellan Sverige och Finland behöva färdas till Norge eller i motsatt riktning finnas nu fyra bebodda fjällstugor, vilka tjäna som färdstugor därigenom att de äro upplåtna till åbor mot skyldighet att enligt av länsstyrelsen fastställd taxa lämna härbärge och förplägnad åt de resande. De fyra lägenheterna uppges numera knappast vara människovärdiga bostäder. Jämväl ladugårdar och övriga uthus äro bristfälliga. Färdstugorna hava sedan länge fyllt en betydelsefull uppgift för folket i gränstrakterna. Trafiken har emellertid numera avsevärt nedgått. Under åren närmast före kriget hava färdstugorna emellertid anlitats av ett tusental personer per år. På grund av färdledens stora betydelse för befolkningen bör densamma enligt departementschefens mening bibehållas. I valet mellan att ersätta färdstugorna med övernattningsstugor utan särskild tillsynspersonal och att sätta de nuvarande stugorna i stånd syntes det senare alternativet vara att föredraga oaktat det vore mera kapitalkrävande. Iståndsattes icke lägenheterna kunde det antagas, att bosättningen där inom en ej alltför avlägsen framtid måste upplösas och nya utkomstmöjligheter beredas de arbetsföra, medan det allmänna måhända måste omhändertaga dem som icke kunde utföra förvärvsarbete. Med hänsyn härtill och då lägenheterna jämsides med att de fyllde sina uppgifter i trafikens tjänst erbjöde förhållandevis goda försörj-

ningsmöjligheter för åborna ansåge sig departementschefen icke kunna förordna en sådan lösning av frågan om sättet för färdledens anordnande, som kunde leda till upphörande av bebyggelsen härstädes.

I anledning av att länsstyrelsen i Norrbottens län samt statskontoret upptagit frågan om ändrade grunder för åbornas underhållsskyldighet beträffande åbyggnaderna har departementschefen uttalat, att denna fråga borde lämnas öppen i avvaktan på de grunder som i liknande hänseenden komme att fastställas för kronotorpare. Det borde få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela de bestämmelser härutinnan, som erfordrades efter lägenheternas iståndsättande, ävensom föreskrifter rörande tillsyn å lägenheterna.

Utskottet. Med beaktande av de sociala skäl, som utöver samfärdselns krav synas tala för ett iståndsättande av ifrågavarande färdstugor, tillstyrker utskottet ifrågavarande förslag.

Vad departementschefen anfört angående rätt för Kungl. Maj:t att meddela bestämmelser i fråga om underhållsskyldighet samt om tillsyn å lägenheterna lämnar utskottet utan erinran.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Iståndsättande av fjällstugorna vid färdleden Karesuando—norska gränsen* för budgetåret 1942/43 å driftbudgeten under sjätte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 103,000 kronor.

Stockholm den 28 april 1942.

På statsutskottets vägnar:

CONRAD JONSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Oscar Olsson, Pauli, Gränebo, Torsten Ström, Bäckström, Sven Larsson, Gustaf Karlsson, Björkman, Gustaf Iwar Anderson, Ekströmer, Nisser* och *Persson* i Skabersjö; samt

från andra kammaren: herrar *Jonsson* i Eskilstuna, *Eriksson* i Stockholm, *Ward, Lindberg* i Umeå, *Isacsson, Andersson* i Södergård, *Mårtensson, Åqvist, Lundberg* i Hälsingborg, *Pettersson* i Dahl, *Åkerström* och *Eriksson* i Frägsta.
